

Amts-Blatt

der

Königlich Brombergischen Regierung.

No. 19.

Bromberg, den 10. Mai 1816.

Polizei-Angelegenheiten.

Betrifft die Begräbnisplätze jüdischer Glaubensgenossen.

Es ist in Erfahrung gebracht, daß nicht an allen Orten, wo sich jüdische Glaubensgenossen befinden, für besondere Begräbnisplätze gesorgt ist, sondern daß, wo dergleichen fehlen, die jüdischen Leichen nach den Begräbnisplätzen der Juden in andern Orten, zum Theil mehrere Meilen weit hingebracht werden.

Diese Gewohnheit ist an sich polizeiwidrig, und kann gefährlich werden, wenn ansteckende Krankheiten vorkommen.

Es wird daher wegen Folgendes verordnet:

1. Wenn jüdische Familien sich an Orten, wo bisher keine jüdische Gemeinde sich befand, niederlassen wollen, so ist denselben, nächst den allgemeinen wegen des Etablissements jüdischer Glaubensgenossen vorgeschriebenen Bedingungen, zur unerläßlichen Pflicht zu machen, daß sie daselbst einen Begräbnisplatz erwählen.
2. Jüdische Familien, welche von einem Gemeindeforte über eine Meile entfernt wohnen, müssen binnen drei Monaten durchaus für einen Begräbnisplatz an Ort und Stelle sorgen. Eben dies muß geschehen:
3. Sobald an einem Ort schon sechs jüdische Familien oder darüber sich befinden, wenn gleich

Względem placów pogrzebowych Starozakonnego wyznania.

Dowiadujemy się, że nie wszędzie, gdzie Starozakonni są zamieszkałymi, place pogrzebowe dla tychże bywają wyznaczane, a gdzie na takowych zbywa, trupy ich w inne miejsca gdzie są place pogrzebowe, po części o kilka mil przewożone bywają.

Zwyczaj ten sam przez się przeciwnym jest Polcei, i byż może w czasie panujących zaraźliwych chorób, niebezpiecznym. Dla czego w téj mierze następuję stanowimy rozporządzenie:

1. Jeżeli Starozakonne familie osiąć choć w miejscu, gdzie dotychczas żadney Starozakonney gminy niebyło, natenczas włożyć trzeba na nie przy ogólnych względem posiadłości Starozakonnych przepisanych warunkach, ten konieczny ebowiązek, aby tamże place pogrzebowy nabyły.
2. Starozakonne familie, które o milę od gminy mieszkaią, powinny w przeciągu trzech miesięcy koniecznie się o place pogrzebowy w miejscu, wytkarać.

Toż samo rozumieć się powinno:

3. Skoro gdzie w miejscu sześć starozakonnych familie lub więcej mieszka, chociażby

selfdige noch keine Gemeinde bilden, und der nächste Gemeinde Ort nicht über eine Meile entfernt sein sollte.

4. Bei herrschenden Epidemien aber dürfen Leichen-transporte schlechterdings nicht, also auch nicht innerhalb der Entfernung einer Meile gestattet, sondern zu solcher Zeit müssen die jüdischen Leichen am Sterbe-Orte, wenn kein besonderer Begräbnisplatz vorhanden ist, da begraben werden, wo die Orts-Polizei solches schlechtlich findet; indem in solchem Falle, wo die allgemeine Sicherheit Anwendung gemeiner Gefahr gebietet, dieser Nothwendigkeit die Aktual-Verfassung weichen muß.

Sämmtliche Orts- Polizei- Behörden werden hierdurch angewiesen, auf die pünktlichste Befolgung dieser Vorschriften zu halten. Die Königlich-Landrätshlichen Aemter aber haben zum 2ten September d. J. Bericht zu erstatten, wiefern von den jüdischen Glaubensgenossen an allen Orten, auf welche die Vorschriften zu 2. und 3. Anwendung finden, für einen eigenen Begräbnis-Platz an Ort und Stelle gefordert worden ist.

Bromberg, den 21ten April 1816.

Königliche Preussische Regierung.

Wegen der aufgehobenen Sperrung des Friedrich Wilhelm-Kanals.

Es ist möglich gewesen, den Bau am Friedrich Wilhelm-Kanal in kürzerer Frist, als früher dazu bestimmt worden, zu beendigen, und ist demnach die Sperrung des Kanals schon unterm 10ten April o. aufgehoben, und die Schiffahrt auf selbigem wieder frei gegeben worden, welches in Folge der Bekanntmachung vom 29sten Februar d. J., Amtsblatt Nr. 10, Seite 96. zur Kenntniß des Publikums gebracht wird.

Bromberg, den 12ten Mai 1816.

Königliche Preussische Regierung.

Die Einrichtung des Schornsteinfeger-Wesens betreffend.

Um die Unfallsfälle abzuwenden, welche durch nachlässige Reinigung der Schornsteine entstehen können, ist es nothwendig, daß die Polizei- Behörden auf diesen Gegenstand ihre vorzügliche Aufmerksamkeit richten, und daß für Ansehung

te nawet żadney ieszcze gminy nieskładają, i naybliższa gmina niewięcący, niż milę oddalona była.

4. W czasie zaś panujących chorób zaraźliwych, przewożenie trupów na żaden sposób, i o milę dozwołoném byđz niemoże, lecz wrazie takowym trupy Starozakonnych gdzie śmierć zaszza, jeżeliby się żaden osobny plac pogrzebowy niernaydował, w miejscu przez Policją miejscową wskazaném, grzebane byđz mają, gdyż w takowym razie, gdzie ogólne dobro chronić się wspólnego niebezpieczeństwa każe, tam przepisy ritualne potrzebie téy ustąpić musza.

Zalecamy przeto ninięszém wszystkim miejscowym Władzom Policyinym, przepisy te punktualnie zachowywać, Królewscy zaś Konsyliarze Ziemiańscy na dniu 1. Września r. b. donieść nam mają, iak dalece Starozakonni tych mieysc, do których się przepisy ad 2. i 3. stosują, własne place pogrzebowe w mieyscach ponabywali.

Bydgoszcz, dnia 21. Kwietnia 1816.

Król. Pruska Regencya.

Względem otwarcia żeglugi na kanale Frydrych Wilhelm zwanym.

Gdy budowla około kanału Frydrych Wilhelm zwanego, prędzcy niż czas do tego był wyznaczonym, ukończoną została, zatem zamknięcie żeglugi na tymże kanale w dniu 10. Kwietnia b. r. zażalesioném zostało, o czem na mocy obwieszczenia z dnia 29 Lutego r. b. w Dzienniku Urzędowym Nr. 10 na k. 96. umieszczonego, Publiczność uwiadomiamy.

Bydgoszcz, dnia 1. Maia 1816.

Królewsko-Pruska Regencya.

Urządzenie względem kominowego czyszczenia.

W celu zapobieżenia nieszczęśliwym wypadkom z niedbatego czyszczenia kominów wyniknąć mogącym, potrzebną jest rzeczą, aby Władze Policyine na okoliczność tę, szczególnieyszą swą bacznosc zwróciły, i o

einer hinreichenden Anzahl von Schornsteinfegern, in so weit es daran fehlt, baldigst gesorgt werde.

Durch die vom Polzei-Minister des vor-maligen Herzogthums Warschau unterm 7ten Jult 1808 ertheilte Instruktion, wurde angeordnet, daß in jedem Kreise ein Schornsteinfeger- Revisor best. se werden sollte, welchem die Pflicht aufer- legt wurde, halbjährlich alle Schornsteine im Kreise nachzusehen, und in denjenigen Schornstei- nen, welche er nicht gut gefegt fände, die Reini- gung, gegen die festgesetzten Lohnsätze, sofort zu bewirken. Nach gedachter Instruktion und der zur Erläuterung derselben vom Präfekten des Bonnierger Departements unterm 20sten April 1811 in sämtliche Unterpräfekten erlassenen Bef. rfügung, haben jedoch die angestellten Schorn- steinfeger- Revisoren kein Zwangs- Recht zur Reinigung aller Schornsteine im ganzen Kreise; sondern jedem Hauseigenthümer ist gestattet, sel- ben Schornstein entweder selbst zu reinigen, oder dazu beliebt einen andern Schornsteinfeger anzu- nehmen. Die Revisoren aber haben nun das Recht und die Pflicht, in jedem Schornstein, welchen sie nicht gehörig gereinigt finden, die Rei- nigung zu bewirken, und nur da, wo dieß ge- schieht, die termäßigen Gebühren sich zahlen zu lassen.

Vorkäufig muß es bei dieser bisherigen Ein- richtung noch sein Verbleiben behalten, und die Königlich Landrätlichen Kemter werden nur an- gewiesen, darauf zu sehen, daß die angestellten Schornsteinfeger- Revisoren ihre Pflicht gehörig erfüllen.

Ihre die Folge aber ist es nothwendig, das Schornsteinfegerwesen in der ganzen Provinz nach dem im Edikt vom 7ten September 1811 über die polizeilichen Verhältnisse der Gewerbe §. 103 und 104 ertheilten Vorschriften zu behandeln und ein- zurichten.

Zu diesem Behufe werden sämtliche König- liche Landrätliche Kemter hierdurch aufgefordert:

1. ein Verzeichniß aller in den Städten und auf dem platten Lande ihres ganzen Kreises jetzt vorhandenen Schornsteinfeger anzufertigen und einzureichen.

In diesem Verzeichnisse muß bemerkt wer- den, ob einem und dem andern von diesen Schornsteinfegern durch Privilegia oder her- kömml. Verfassung etwa ein Zwangsbezirk oder etne sonstige fortdauernde oder gar erbli- che Berechtigung beigelegt und ausdrücklich an-

gestanowienie dostatecznéy ilości kominiarzy, jeżeli na tokowych abywa, spiesznie starania swego dołożyty.

Instrukcyą Ministra Policyi bytego Xigłwa Warszawskiego z dnia 5. L. pca 1808. r. po- stanowiono zostało, że w każdym Powiecie ieden rewizyjny kominiarz ustanowionym bydź miał, którego obowiązkiem było, co pół roku wszystkie kominy w Powiecie rewido- wać, a znalazłszy który źle wytarty, natych- miast go za przepisana opłata wycyścić. Po- dług wadmienioney przeciw Instrukcyi i wy- danego przez Prefekt. Departamentu Bydgo- czkiego w dniu 30. Kwietnia 1811 do wszy- stkich Podprefektów urzędzenia, ustanowieni rewizyjni kominiarze żadnego niemają smu- szającego prawa, do czyszczenia wszystkich kominów w całym Powiecie; lecz owszem wolno jest każdemu właścicielowi domu, swój komin albo samemu wycyścić, lub też pod- dług upodobania innego kominiarza do tego użyć. Rewizorowie zaś mają tylko prawo i obowiązek, każdy komin, któryby niedobrze wytartym znaleźli, wycyścić, i za to taką przepisana nagrodę wypłacić sobie każąc.

Tymczasowie potrzebę się musi przy tem dotychczasowem Urządzeniu, i zalecamy Kō- lewskiem Radscem Ziemiańskim, aby na to ba- czyli, iżby ustanowieni rewizyjni kominiarze, obowiązkowi swema zadosy czynili.

W przyszłość zaś potrzebna jest rzecz, aby kominowe wycieranie w całej Prowincyi wedle przepisów Edyktem z dnia 7. Wrze- śnia 1811. względem policyjnych stosunków rzemiosł w § 103 i 104 ogłoszonych, utrzy- mywane i zaprowadzone zostało.

Tym końcem wzywamy ninieyszem wszy- stkich Królewskich Radzców Ziemiańskich: aby.

1. Specyfikacyą kominiarzy w miastach i po- wsiach całego Powiatu znajdujących się, sporządzili, i takową nam podali.

W specyfikacyi téy wyszczególniono bydź powinno, czyli któremu z tych ko- miniarzy przywilejem lub dawnieyszem urządzeniem iakowy z mocą zniewolenia okrąg, lub iakowe ciągle, alboliteż wcale wieczne prawo dane, lub wyraźnie przy-

erkannt ist, welche Ortschaften zu dem Zwangsbezirke jedes Meisters gehören, wie viel Feuerstellen darin befindlich sind, und wie groß der Umfang des Bezirkes seiner Länge und Breite nach ist. Nicht minder muß es angezeigt werden, wenn mit den vorhandenen Schornsteinfeigern, die an sich kein Zwangsrecht haben, von ganzen Kommunen ein fortdauernder Vertrag geschlossen ist, oder irgend welche andere Verhältnisse obwalten, welche bei der zu treffenden allgemeinen Einrichtung von Einfluß seyn können.

Die Königl. Landrätlichen Aemter haben diese Nachrichten von den Magistraten und Orts- Polizei- Behörden einzuziehen, und letztere werden hiedurch angewiesen, die desfallsigen Anzeigen unverzüglich an die betreffenden Landrätlichen Aemter einzureichen, widrigenfalls sie für die Nachteile, welche durch die Unterlassung in Bezug auf Privatrechte entstehen können, werden in Anspruch genommen werden.

2. Sobald die Landrätlichen Aemter von allen Verhältnissen gehörig unterrichtet sind, haben sie nach vorheriger Rücksprache mit den interessirten städtischen und ländlichen Orts- Polizei- Behörden in Erwägung zu ziehen, in wie weit es nothwendig, nützlich und ausführbar ist, die etwa jetzt wirklich schon eingeführten Zwangsbezirke zu erweitern, oder zu verkleinern, oder doch zu verändern, und in welcher Art die bis jetzt noch nicht zu Zwangsbezirken gehörenden Ortschaften, mit Zuordnung besonderer Schornsteinfeiger zu neuen Zwangsbezirken vereinigt werden können, damit einerseits der polizeiliche Zweck erreicht, und Feuerficherheit befördert, andererseits aber auch den Schornsteinfeigern ein zu ihrem Unterhalt hinreichender Verdienst gesichert werde.

Bestimmte Vorschriften, wie groß ein Distrikt seyn soll, können den Landrätlichen Aemtern hier nicht gegeben werden, indem es dabei auf Lage der Orter und auf die Zahl der Feuerstellen ankommt, welche sich auf einem gegebenen Flächenraume befinden. Die Anzahl der Ortschaften und Feuerstellen, welche die Landrätliche Aemter jedem Zwangsbezirk zuzutheilen beabsichtigen, muß indessen in dem an uns ankommenden Entwurf gehörig bemerkt, und es muß auch die Größe jedes

znane zokato, które mieysca do podobnego okręgu każdego maystra należą, wiele kominów w tymże sznayduie się, i iak wielki iest obwód okręgu co do długości i szerokości iego. Niemnięj donieść należy, czy gminy z kominarzami, żadnego zmuszającego prawa niemającymi, ciągły ugodę zawarły, lub też czy niezachodzą inne iakowe okoliczności, mogące mieć wpływ na nastąpić miane ogólne urządzenia.

Wiadomości te Królewscy Radcy Ziemianscy od Magistratów i mieyscowych Władz Policyjnych zebrać powinni, którym zalecamy, wiadomości podobne właściwym Radcom Ziemiańskim bez zwłocznie podać, w przeciwnym bowiem razie, za każdą szkodę, która przez zaniedbanie tego, w względzie prywatnego prawa wyniknąć może, do odpowiedzialności pociągnięni będą.

2. Skoro Radcy Ziemianscy o wszystkich srosunkach dostateczną wiadomość powezmą, powinni, po zniesieniu się wprzedy z interessowanymi mieyskimi i wiejskimi mieyscowymi Władzami Policyjnemi, na to zwrócić swą uwagę, iak dalece potrzebną, użyteczną, i łatwą do wykonania iest rzecz, zaprowadzone dotąd iuz niektóre okręgi z prawem zmuszenia, rozciągnąć, lub zmniejszyć, lub też przynajmniej zmienić, i iakim sposobem mieysca dotychczas ieszcze do okręgu z prawem zmuszenia nienależące, przy wcieleniu szerególnych kominarzy, z nowymi podobnemi okręgami połączone bydz mogą, a to dla tego, aby z iedney, zamiar policyjny osiągnięny, z drugiey zaś strony, kominarzem zarobek na ich utrzymywanie wystarczający, zapewnionym bydz mógł.

Stanowczych przepisów, iak wielki okrąg taki bydz powinien, niemozemy tu ieszcze Radcom Ziemiańskim podać, gdyż to od położenia mieysc i ilości kominów, które się na pewney przestrzeni sznayduią, zawisto. Ilosć przecieź mieysc i kominów, którą Radcy Ziemianscy do każdego okręgu z prawem zmuszenia, przyłączyć zamyslaią, powinna bydz, w podać nam się mającym projekcie, przyzwoicie wyszczególniona, i wielkość każdego okręgu podług

Bezirks nach der Entfernung der äussersten Enden bezeichnet werden.

Endlich sind

3) Sobald die Zwangsgebühren reguliert sind, mit hin keine freie Konkurrenz dabei statt findet, zur Verhinderung übermäßiger Forderungen der Schornsteinfeger Taxen nothwendig, und die Königl. Landrätliche Ämter haben daher Sätze in Vorschlag zu bringen, welche dem Schornsteinfeger als Maximum für das Nehmen der Schornsteine zu bewilligen sein werden. Wie fern die in der Instruction vom 5. Juli 1808 gegebene Taxe überall anwendbar ist, muß nach dem Orts-Verhältnissen beurtheilt werden. Die jetzt hier und da etwa ähnlichen abweichenden Fälle sind anzuzeigen.

Den Königl. Landrätlichen Ämtern wird eine sorgfältige und thätige Behandlung dieses für die Feuerpolizei sehr wichtigen Gegenstandes empfohlen. Die vollständigen Berichte darüber werden spätestens zum 20sten August d. J. erwartet.

Dromberg, den 27sten April 1816.

Königl. Preuß. Regierung.

Verordnung zur Verhütung des durch ärztliche Puschler zu befürchtenden Schadens.

Es sind zu unserer Kenntniß mehrere Fälle gelangt, wo ärztliche Puschler Leben und Gesundheit ihrer Nebenmenschen offenbar gefährdet haben. Diese Beispiele würden seltener sein, wenn nicht manche Apotheker unsers Departements, wie wir höchst mißfällig bemerkt haben, sehr leichtsinnig und pflichtvergessen beim Debit der Arzneien verfahren.

Im Sinne des Königl. Preussischen Medizinal-Edikts vom Jahre 1725 und der revidirten Apotheker-Ordnung vom Jahre 1801 verpflichten wir daher sämmtliche Apotheker:

- 1) Arzneien nur auf Recepte von approbirten Aerzten oder Wundärzten verabsorgen, und
- 2) Reiteraturen von Recepten, die stark wirken

odległości najdalszych granic, oznaczona.

Nakoniec:

3. Skoro okręgi z prawem zmuszenia uregulowane zostaną, gdzie już żadnej tu konkurencji tym samym niebędzie, na ten czas dla zapobieżenia zbyt znacznej drogości kominiarzy, potrzebne jest ustanowienie taxy, którą Królowscy Radcy Ziemianscy w projekcie do piący podać powinni, a która kominiarstwu jako maximum za czyszczenie kominów przyznana zostanie. Jak dalece taxa instrukcją z dnia 5. Lipca 1808. przepisana, zastosowaną gdzie być może, podług okoliczności miejsca rozstrząsiono być powinno. Gdzie niegdzie zaś używane, a różniące się taxy, należy również wykazać.

Staranne i czynne postępowanie w przedmiocie tym dla Policji ogniowej tak bardzo ważnym, Królowskim Radcom Ziemianskim niniejszym polecamy. Dokładnych raportów w tej mierze najpóźniej do dnia 20. Sierpnia r. b. oczekiwać będziemy.

Bydgoszcz, dnia 27. Kwietnia 1816.

Król. Pruska Regencya.

Urządzenie względem zapobiegania obawianych się szkodliwych wypadków, ze strony lekarskich partaczy.

Wiele przypadków do wiadomości naszej doszło, gdzie lekarscy partacze, życie i zdrowie ludzkie oszczędnie na niebezpieczeństwo wystawili. Wypadki te rzadziej by się trafiły, gdyby niektórzy Aptekarze Departamentu naszego, czego z wielkiem nieukontentowaniem dostrzegliśmy, nie tak lekkomyślnie i wstecz obowiązkom swym przy sprzedaży lekarstw, postępowali.

Stosownie więc do osnowy Królowsko-Pruskiego medycynalnego Edyktu z roku 1725, i rewidowanego aptecznego regulaminu z roku 1801, wkładamy na wszystkich Aptekarzy obowiązek, aby:

1. Lekarstwa, tylko za receptami aprobowanych Lekarzy lub Chirurgów wydawali, i
2. Powtarzane recepty, które mocno skutku-

de Arzneien enthalten, nur auf ausdrückliche Anordnung der Aerzte bewirken zu lassen.

Apotheker, die dieser Verordnung zuwider handeln, oder nicht dafür sorgen, daß dieselbe von ihren Gehülfen oder Lehrlingen auf das Genaueste befolgt werde, verfallen für den ersten Kontraventions-Fall in die gesetzliche Strafe von 5 bis 20 Rtlr., die im Wiederholungs-Fall geschäuft werden wird.

Um Anlaß zu Entschuldigungen der Apotheker zu vermeiden, werden sämtliche Herren Aerzte und Wundärzte unsers Departements hierdurch gemessen angezwungen, die von ihnen verschriebenen Recepte jederzeit mit ihrer Namens-Unterschrift und dem Dato zu versehen.

Die Herren Physiker werden für die pünktlichste Ausführung dieser Verordnung wachen, und uns jeden Kontraventions-Fall zur gesetzlichen Klage sofort melden.

Bromberg, den 20sten April 1816.

Königlich Preussische Regierung.

Finanz = Angelegenheiten.

Stempel-Abgabe von den Lehrbriefen für ausgelernte Kaufmanns-Burschen.

Es ist zur Sprache gekommen, daß die Lehrbriefe für ausgelernte Kaufmanns-Burschen bisher nur zu 8 ggr. gestempelt worden, während von den Lehrbriefen der Handwerks-Lehrburschen eine Stempel-Abgabe zu 1 Rtlr. 8 ggr. bezahlt werden muß.

Das Königliche Finanz-Ministerium hat daher im Einverständnis mit dem Königlichen Ministerio des Innern, und da kein Grund vorhanden ist, solche Lehrbriefe nicht einer gleichen Stempel-Abgabe zu unterwerfen, mittelst Verfügung vom 22sten März b. J. festgesetzt:

daß auch die Lehrbriefe ausgelernter Kaufmanns-Burschen mit einem Stempel von einem Thaler Acht gute Groschen belegt werden sollen.

Bromberg, den 18ten April 1816.

Königlich Preussische Regierung.

iące lekarstwa w sobie obeymnią, za wyrazną tylko dyapozycyą Lekarzy załatwiali.

Aptekarze, którzy przeciw urzędzeniu temu postępować, lub o to starać się niebędą, iżby to przez ich pomocników lub uczniów iak najsćisłey przestrzegane było, podpadną za pierwszým przekroczeniem, karze od 5. do 20. talarów, która w powtórny razie obesztrzoną zostanie.

Aby niedać powodu uniewinienia się Aptekarzy, zalecamy ninieyszým wszystkim Lekarzom i Chirurgom Departamentu tuteyszego, aby na receptach przez nich zapisywanych, swe nazwisko i datum wyrazali.

JPP. Fizycy nad ścisłým wykonaniem urzędzenia tego czuwać, i każdy przypadek przekroczenia natychmiast nam do prawnego ukarania donieść powinni.

Bydgoszcz, dnia 30. Kwietnia 1816.

Król. Pruska Regencya.

Opłata stępla od listów wyzwolenia wyuczonym kupczykom wydawanych.

Wykazano się, że wydawane listy wyzwolenia wyuczonym kupczykom, tylko 8. dgr. opłacie stępla podpadają, gdy tymczasem od listów podobnych rzemieślniczych opłatę stępla wartości 1. tal. 8. dgr. ponosić muszą.

Królewskie przeto Ministerium Skarbu po zniesieniu się z Królewskiem Ministerium Spraw Wewnętrznych, nieznalazszy powodów, dla którychby listy wyzwolenia iednakowey opłacie stęplowey podpadać niemiały, urzędzeniem z dnia 22. Marca r. b. postanowiło:

że od listów wyzwolenia dla wyuczonych kupczyków, stępel wartości 1. tal. 8. dgr. używany być powinien.

Bydgoszcz, dnia 18. Kwietnia 1816.

Król. Pruska Regencya.

Die bisher verbotene Ausfuhr von Fabriken-Geräthschaften wird wieder erlaubt.

Des Herrn Finanz-Ministers Excellenz haben mittelst Rescripts vom 22sten März c. bestimmt, daß die bisher verboten gewesene Ausfuhr von Fabriken-Geräthschaften namentlich der Tuch- und Leinwand-Weberstühle, der Blätter-Rämme, Tuchmacherschützen, Tuchscheeren fortan als gestattet, und vom Ausgangs-Zolle frei nachgelassen werden soll; welches hierdurch zur allgemeinen Kenntniß gebracht wird.
Bromberg, den 19ten April 1816.
Königlich Preussische Regierung.

Die Ausfuhrung einländischer wollner Waaren ins Ausland betreffend.

Gleichwie durch die in dem Amtsblatt No. 4. pag. 38 vorhandene Bekanntmachung vom 27sten Dezember pr. in Absicht der einländischen Leinwand angeordnet worden, haben des Herrn Finanz-Ministers Excellenz mittelst Rescripts vom 22sten März c. nunmehr auch festgesetzt, daß alle einländische wollne Waaren, die ins Ausland ausgeführt werden,
a) insofern sie auf dem platten Lande gefertigt worden sind, feet von den tarifmäßigen Ausgangs-Zöllen bleiben, und nur einer Zoll-Abgabe von 4 gr. pro Centner unterworfen seyn sollen, wenn sie aber
b) in Städten gefertigt sind, und mit Passier-Scheinen ins Ausland gehen, auch diese Kontroll-Abgabe wegfällt, und nach wie vor überall nichts davon zu erheben bleibt, welches hierdurch zur Nachachtung allgemein bekannt gemacht wird.
Bromberg, den 19ten April 1816.
Königliche Preussische Regierung.

Betrifft den Cours der mit dem Preussischen Stempel versehenen Sächsischen Kassenscheine Litt. A.

Das Königl. Finanz-Ministerium hat mit

Względem dozwołenia zakazanego dotychczas wywozu fabrycznych sprzętów.

JW. Minister Finansów postanowił reskryptem z dnia 22. Marca r. b., że zakazany dotychczas wywóz fabrycznych sprzętów, iako to: sukiennych i płociennych tkackich warsztatów, białów grzebiniowych, czolnek i nożyc sukienicznych, na przyszłość dozwołony i wolny od opłaty cła wychodowego bydz ma, co podziemy ninieyszem do wiadomości publiczney.
Bydgoszcz, dnia 19. Kwietnia 1816.
Król. Pruska Regencya.

Względem wyprowadzania za granicę krajowych wełnianych towarów.

Tak iak w umieszczoném w Dzienniku Urzędowym Nr. 4. pag. 38. obwiezczeniu z dnia 27. Grudnia r. z. względem krajowego płótna urządzono zostalo, tak również postanowił JW. Minister Finansów Reskryptem swym z dnia 22. Marca r. b., że wszystkie krajowe wełniane towary, które za granicę wyprowadzane będą,
a) skoro we wsiach wyrobione, wolne są od opłaty cła wychodowego taryfą przepisanego, i tylko opłacie 4. dgr. od cetnara wynoszący, podpadać mają, gdy zaś
b) w miastach wyrobione są i za kwitami zaświadczałcemi za granicę wychodzą, natenczas i ta podatku kontrola uftać, i tak iak dawniey nie od nich pobieraném, bydz niepowinne.
Co ninieyszem do wiadomości publiczney końcem zařdosowania się, podziemy.
Bydgoszcz, dnia 19. Kwietnia 1816.
Król. Pruska Regencya.

Względem biegu Billerów kassowych Saskich Litt. A. stemplem Pruskim oznaczonych.

Królewskie Ministerium Skarbu Reskryptem

tekt Reſkripts vom 16ten d. M. beſtimmt, daß die mit dem Preußiſchen Stempel verſehenen Sächſiſchen Kaſſenbillets Litt. A., welche nach dem § 2. der Allerhöchſten Königlich ſächſiſchen Verordnungs vom 17ten Februar d. J. gleiche Rechte mit den Treſorscheinen erhalten haben, gleich dieſen bei allen Königlich ſächſiſchen Haupt- und Provinzial- Kaſſen der ganzen Monarchie in Zahlung angenommen, und alle wegen der Treſorscheine geſetzlich beſtehenden Verfügungen auch auf dieſe Kaſſenbillets angewandt werden ſollen.

Sämmtlichen Kreis- Kaſſen, ingleichen den Domainen- und Forſt- Kamern, auch Zoll- und Konſumtions- Steuer- Kaſſen wird es daher zur unerläßlichen Pflicht gemacht, von jedem Kurant- Einzahler, der Gegenſtand ſey welcher Art er wolle, geſtempelte ſächſiſche Kaſſenbillets Litt. A. gleich den Treſorscheinen und dem baaren Gelde unweigerlich anzunehmen, indem etwaige Uebertretungen dieſer Vorſchrift, ſtrenge von uns werden geahndet werden.

Bromberg, den 27ten April 1816.
Königlich Preußiſche Regierung.

Militair- Angelegenheiten.

Die theilweiſe Zahlung der Vergütung für die von den Einſaßen den Ruſſiſch Kaiſerlichen Truppen bei deren Rückmarsch aus Frankreich verabfolgte Beköſtigung betreffend.

Obgleich die Liquidationen über die von den Einſaßen den Ruſſiſch Kaiſerlichen Truppen bei deren Rückmarsch aus Frankreich verabreichte Verpflegung, Gegenstände von der hiezu angeordneten Liquidations- Kommiſſion noch nicht feſtgeſtellt ſind, ſo haben dennoch des Herrn Finanz- Miniſters Exzellenz auf unſern Antrag uns die nöthigen Fonds überweiſen laſſen, um den Einſaßen die Vergütung für die Beköſtigung der Truppen nach Abzug der hierauf bereits geleifteten Abſchlags- Zahlungen, zur Hälfte zahlen zu können.

Die ſpezelle Auszahlung wird durch einen von uns zu dieſem Geſchäfte in der Perſon des Regierungs- Kalkulator Weisner beauftragten Kom-

z dnia 16. b. m. poſtanowiſo, że oznaczone Pruskim Replem Billety kassowe Saskie Litt. A, które wedle §. 2. Najwyższego Królewskiego urzędzenia z dnia 15. Lutego r. b. równego prawa z Treſorscheinami doſtąpiły, tak iak te we wſzytkich głównych i prowincyalnych Królewskich kassach całej Monarchii w opłatach przyjmowane, tudzież wſyſkie względem Treſorscheinów znajdujące ſię prawne urzędzenia i do Billetów kassowych zaſtawowane bydź mają.

Na wſyſtkie przeto Kassy Powiatowe iako też Urzędy ekonomiczne i leśne, równie celne i konſumpcyino- poborowe Kassy wkładamy ten ſciſty obowiązek, aby od każdego placącego kurantem, iakiegokolwiek bądź rodzaju iest przedmiot, oſtepiowane Saskie Billety kassowe Litt. A. tak iak Treſorscheiny i gotowe pieniądze bez sprzeczeki przyjmowały, gdyż w razie przeciwnym każde wykroczenie przeciwko tym przepisom surowo ukarzymy.

Bydgoszcz, dnia 27. Kwietnia 1816.
Król. Pruska Regencya.

Względem połowioznego wynagrodzenia mieszkańców, za żywienie woyska Cesarsko- Rosyiskiego z Francyi powracającego.

Lubo względem likwidacyi należytości za doſtarzona przez mieszkańców żywność dla woyska Cesarsko- Rosyiskiego z Francyi powracającego, nic dotychezas przez wyznaczoną do tego Kommiſſyą Likwidacyjną poſtanowiono niezastać, to pomimo tego J. W. Miniſter Finansów, na przedſtawienie nasze wyznaczył nam potrzebny fundusz, na zaſpokojenie w połowie należytości mieszkańcom, za żywienie woyska przypadającego, po odciągnięciu poczynionych już na to wypląt.

Szczególną wyplątą trudnić ſię będzie, wyznaczony przez nas do tój czynności Kommiſſarz Kalkulator Regencyi J. P. Meisner, za przy-

Kommissarius mit Zuziehung eines Deputierten des betreffenden Landrätlichen Amtes und eines Kreis-Raths auf den für die Dauer der Durchmärsche etablirt gewesenen Etappen-Ortern, bewirkt werden.

Die Zahlung wird größtentheils in Tresor- und Chalcerscheinien erfolgen, welche sowohl bei den Königl. Kassen, als auch im Handel und Wandel mit dem baaren Courant gleich stehen.

Wir machen hierauf vorzüglich die bäuerlichen Einsäßen aufmerksam, damit sie jenes Papiergeld nicht etwa zu einem geringeren Course fortzugeben sich verleiten lassen.

Mit der Auszahlung wird übrigens in den ersten Tagen des Monats May c. auf der Etappe Pudewitz Gnesenschen Kreises, der Anfang gemacht, und sodann in Gnesen, Trzebnitz, Powitzsch, in Kletzwitz und Kreuzwitz Inowroclawischen Kreises, hiernächst in den Kreisen Bromberg und Schneidemühl continuirt und den Einsäßen durch unsern Kommissarius, der für jede Etappe zur Zahlung bestimmte Termin noch näher bekannt gemacht werden, welchen die Interessenten prompt einzuhalten haben, damit das Auszahlungs-Geschäft keinen Aufenthalt leide.

Uebrigens wird, sobald die sämmtlichen Liquidationen festgesetzt sind, welches nächstens zu erwarten steht, auch der Rest der Vergütungen angewiesen und gezahlt werden.

Bromberg, den 24ten April 1816.

Königliche Preussische Regierung.

Die fernerweite Gestellung und Vergütung des Vorspanns betreffend.

Durch die Verfügung Sr. Excellenz des Herrn Staatsministers und Ministers des Innern v. Schuckmann vom 2ten d. M. ist, im Einverständniß mit Sr. Excellenz dem Herrn Kriegsminister, in Absicht der fernerweiten Gestellung und Vergütung des Vorspanns, Nachstehendes bestimmt worden:

- 1) Für einzeln reisende Militär-Personen, es sey von welchem Grade es wolle, können vom 1sten April c. ab, weder zu Dienst- noch Berufsreisen, Vorspannfuhren bewilligt werden, welche haben alle reisende Militär-Personen, wie sonst, nach Verhältnis ihres Grades, dergleichen Reisen, entweder mit Extra-

braamem do siebie deputowanego z właściwego Urzędu Konsyliarsko-Ziemianskiego, i Radcy Powiatowego, i wyplacać będzie w miejscach tych, które za etapy w czasach przechodu woyska wyznaczane były.

Wyplata w większej części nastąpi w Billetach Skarbowych i talarowych, które tak w Krolewskich Kassach iako też w handlu, w równy z gotowym kurantem stoja wartości.

Oftrezgamy tu szczygólny wloscian, aby tych pieniędzy papierowych za mnieyszą cenę wydawać, uwodzić się niedali.

W teszcie wyplata rozpocznie się w pierwszych dniach miesiąca Maia b. r. w miejscach etapowym Powiedziska Powiecie Gniezńskim, dalej w Gnieźnie, Trzemesznie, Kruzwicy Powiecie Inowroclawskim, a na koniec w Powiatach Bydgoskim i Czarnkowskim w Pile, o wyznaczyc się mającym terminie wyplaty w każdym etapie, Kommissarz nasz zawiadomi o tem bliżej mieszkańców, którego punktualnie pilnować należy, iżby wyplata żadney niepodległa zwłoce.

Nakoniec skoro względem wszystkich Likwidacyi, postanowienie nastąpi, czego w krótkie spodziewać się należy, natenczas reszta należności zaassygnowaną i wyplaconą zostanie.

Bydgoszcz, dnia 24. Kwietnia 1816.

Król. Pruska Regencya.

Względem dalszego dostawiania i wynagradzania podwód.

Urzędzieniem JW. Ministra Stanu i Ministra Spraw Wewnętrznych de Schuckmann z dnia 2. b. m. za zmiesieniem się z JW. Ministrem Woyny, postanowione zostało względem dalszego dostawiania i wynagradzania podwód, w następującym sposobie:

- 1) Dla pojedyncze jadących osób woyskowych, iakiego kolwiek bądź stopnia, począwszy od 1. Kwietnia r. b. dawanie podwód ani w służbowych ani w translokacyi podróżach, dozwolone bydź niemoże, owszem powinni wszyscy podróżni woyskowi, iak zwykle, podług ich stopnia,

Post oder der ordentlichen Post oder mit ihren Dienstpferden oder mit gemieteten Fuhrern ganz nach den Bestimmungen vom 15ten März 1812 und den dazu gehörigen Erläuterungen zu machen.

Die reisenden Militair-Individuen liquidiren oder erbitten sich, nach dieser Verordnung, die Mittel zu dergleichen Reisen vom 1sten Departement des Königl. Krieges: Ministerii. Vorspann darf fortan unter keinen Umständen bewilliget werden. Dagegen findet 2) Vorspanngestellung nur bei Märschen ganzer Truppen Abtheilungen und großen Transporten von Militairbedürfnissen vom 1sten d. M. ab, statt. Diese Märsche und Transporte führen Garnison- und Kommando-Wechsel und Kommunikation mit dem in Frankreich stehenden Truppen-Korps zum Gegenstand haben. Für den zu diesem Behuf gestellten Militair-Vorspann werden aber die in §. 5. des Vorspann-Edikts vom 25ten Oktober 1810 festgestellten Sätze à 6 ggr. pro Pferd und Meile aus dem Militair-Fond bezahlt.

Zur Norm bei den diesfälligen Vorspanngestellungen, auf den Grund der von uns auszufertigenden Marschrouten, sollen die Bestimmungen des Regularis über Märsche von Truppen-Abtheilungen, ohne Feld-Etat, vom 26ten September 1808, wie bisher gelten.

Sämmtliche Behörden des Departements der unterzeichneten Königl. Regierung werden nunmehr angewiesen, dieser Vorschrift strenge Folge zu leisten, und die Liquidationen über den im laufenden Monat verabreichten und künftig zu verabreichenden Vorspann, mit den Militair-Quittungen belägt, monatlich prompt zur Anweisung der Vergütung einzureichen. Wir erwarten übrigens die erste Liquidationen für den laufenden Monat April c. ganz ohnefehlbar bis zum 25ten l. M.

Bromberg, den 25ten April 1816.

Königlich Preussische Regierung.

Kirchliche und Schul = Angelegenheit.

Allgemeine Haus- und Kirchen-Kollekte zum Wiederaufbau der abgebrannten

tym podobne podróże extrapocztą, zwyczajną pocztą, lub własnem koniami, albowi też najętą podwodą, wedle postanowienia z dnia 31. Marca 1812, i należących do tego obiasnień, odbywać.

Podrózai woyskowi likwidować będą, lub wedle urzędzenia tego wyednają sobie sposobność do tym podobney podróży u 1go Departamentu Królewskiego Ministerium Woyny. Podwody nadal pod żadnym pozorem wydawane bydź niemoga. Przeciwnie zaś:

2. dostawienie podwód tylko w czasie przechodu całych oddziałów woyska, i wielkich transportów efektów woyskowych, począwszy od 1. b. m. nastąpić powinno. Przechodów i transportów tych, może zmiana garnizonu lub kommandy, tudzież komunikacya z korpusem we Francyi stojącym, wyciągać.

Za podwoy woyskowe tym końcem dostawione, płacomo będzie z funduszu woyskowego wedle Edyktu podwodowego z dnia 28. Pazdziernika §. 5. 6 dgr. od konia za milę.

Za normę przy dostawieniu takowych podwód, na mocy wydawanych przez nas kart drożnych, postanowienia względem przechodów oddziałów woyska, bez etatu wojennego, w dniu 26. Września 1808. wydane, mają tak iak dotąd, mieć moc swoją.

Zalecamy przeto wszystkim Władzom Departamentu podpisaney Królewskiej Regencyi, przepisom tem ściśle zadosyć czynić, i likwidacye dostarczonych w bieżącym miesiącu, i w przyszłość dostarczyć się mających podwód, kwitami woyskowemi opatrzonych, co miesiąc punktualnie końcem zaassygnowania zapłaty, podawać. Nakoniec oczekiwać będziemy pierwszych likwidacyi za bieżący miesiąc Kwiecień do dnia 15. p. m. niezawodnie.

Bydgoszcz, dnia 23 Kwietnia 1816.

Królewsko Pruska Regencya.

Powszechna domowa i kościelna składka na wystawienie spalonych Ewangelickiego kościoła, iako też

ten evangelischen Kirche, des Pfarr-
und des Schulhauses in Obornik.

Das königliche Ministerium des Innern hat auf den Antrag des Herrn Oberpräsidenten des Großherzogthums Posen zum Wiederaufbau der abgebrannten evangelischen Kirche, des Pfarr- und des Schulhauses in Obornik die Ausschreibung einer Haus- und Kirchen-Kollekte in den West-, Ostpreussischen und Litthauischen Regierungs-Departements bewilligt und eine gleiche Kollekte auch im hiesigen Regierungs-Departement angeordnet.

Die gesammte höchwürdige und würdige Geseilschaft aller Konfessionen im Bezirk der unterzeichneten königlichen Regierung wird hierdurch aufgefordert, diesen hohen Befehl in Ausführung zu bringen, und hiebei die in der Verfügung vom 4ten Januar 1816. Amtsblatt No. 3. Seite 25. gegebenen Vorschriften wegen der für die Danziger Kirchen ausgeschriebenen Kollekten genau zu beobachten.

Die eingesandten Kollekte-Gelder werden demnächst von hieraus an die königliche Regierung zu Posen abgeschickt, und der Betrag durch das Amtsblatt bekannt gemacht werden.

Die Hauskollekte haben die königlichen Landrätlichen Aemter in ihren Verwaltungskreisen, die Magisträte in den Städten, und die königliche Intendantur- und Domainen-Aemter in ihren Amtsbezirken mit Ordnung zu veranstalten und die zusammentommenden Beiträge mit einer belägten Nachweisung, die zugleich die Münzsorten genau angeben muß, einzusenden.

Bromberg, den 4ten April 1816.

Königl. Preuss. Regierung

parafialnego i szkolnego budynków
w Obornikach.

Królewskie Ministerium Spraw Wewnętrznych, wedle wniosku JW. Nadprezydenta Wielkiego Xięstwa Poznańskiego, na wystawienie kościoła Ewangielickiego, jako też parafialnego i szkolnego domów spalonych, w Obornikach, wypisanie domowey i kościelney składki w Prusko-Zachodnich i Litewskich Regencyach dozwoliło, nimnięy takową i w tuteyszym Regencyi Departamencie nakazało.

Wszystkie przeto Przewielebne i Wielobne Duchowienstwo wszelkiego wyznania, w obwodzie podpisaney Regencyi znajdujące się, wzywa się ninieyszém, temuż wysokiemu rozkazowi zadosyć uczynić, przekrzęgaiać iednak ściśle, tych przepisów, iakie w dniu 4. Stycznia b. r. w Dzienniku Nr. 3. strona 25. względem wypisanej na Gdąnski kościół składki wydane, umieszczone zostały.

Nadsyłane składkowe pieniądze, będą ztąd do Królewsko-Pruskiej Regencyi do Poznania odsyłane, a ilość onych Dziennikiem ogłoszana.

Prywatne składki winni tylko Radcy Ziemianscy w swych okręgach, Magistraty w miastach, Intendenci Królewscy i Urzędy Ekonomiczne w swych urzędowych obwodach z porządkiem urządzić, a zebrane ztąd pieniądze, wraz z udowodnioną specyfikacyą wyszczególniającą należycie gatunki pieniędzy, nadsyłać.

Bydgoszcz, dnia 4. Kwietnia 1816.

Królewsko-Pruska Regencya.

Personal-Chronik.

Der Kandidat der Pharmacie Herr Anton Wilhelm Flewe ist zum Apotheker zu Eilehne bestellt worden.

Kandydat sztuki apteczney JP. Antoni Wilhelm Flewe Aptekarszem w mieście Wielenia ustanowionym został.

Wohlthätigkeits-Anzeige.

Beiträge für die durch Ueberschwemmung verunglückten Bewohner in den Weichsel-Niederungen.

(Fortsetzung.)

- I. Durch das Königl. Domainen-Amt Skorzencin
- von dem Herrn General-Pächter Schulz zu Skorzencin 18 fl., Herrn Aktuaris Liebenau daselbst 2 fl., den Dorfs-Gemeinden zu Skorzencin 2 fl. 18 gr., Kiwna 12 gr., Strazewo 24 gr., Monkowinca 4 fl., Malenia 24 gr., Jollwart 2 fl., Trzostoten 2 fl. 12 gr., Lubochnia 2 fl. 24 gr., Wola 1 fl. Szejpnik 4 fl. 24 gr., Kendzierzyn 3 fl., Braunsfeld 4 fl. 8 gr., Kujawy 1 fl., Miaty 3 fl., Zeleznicy 2 fl., Sokolowo 2 fl. 12 gr., Goy 24 gr., Ostrowite-Primasowskie 1 fl. 15 gr., Raszewo 22 gr., Rybaki 24 gr., Herrn Heege-meister Gehynski zu Skorzencin 2 fl., Herrn Czyczewski zu Huta 2 fl., Herrn Pächter von Slubski zu Molenin 4 fl., Herrn Schulze rei-Pächter Waszkowski zu Wola 3 fl., Herrn Pächter Musolf zu Kankowo 6 fl., Herrn Mühlen-Besitzer Jädeln zu Pilke 1 fl., Herrn Ackerwirt Bolowski zu Rudunek Raszewski 15 gr.,
Zusammen 79 fl. 10 gr. polnisch, oder 15 Rthl. 5 ggr. 4 dr.
2. Herrn Regierungs- und Medizinal-Rath Doktor Ollenroth 3 Rthl.
3. Herrn Regierungs-Sekretar Riedel 1 Rthl. und
4. Herrn Regierungs-Kanzleist Droft 1 Rthl.
Bromberg, den 28ten April 1816.
Königl. Preuß. Regierung.

Dalszy ciąg Wykazu nadesłanych dobrowolnych składek dla mieszkańców nizini wislanych, nieszczęściem wylewu wody dotkniętych.

- I. Przez Królewski Urząd Ekonomiczny nadeszło:
- od Dzierzawcy Generalnego JP. Schule z Skorzencina Złt. 18, JP. Aktuaryusza Liebenau tamże Złt. 2, od gmin, Skorzęcina Złt. 2 gr. 18, Kiwna gr. 12, Strazewo gr. 24, Monkowinicy Złt. 4, Malenia gr. 24, Folwarku Złt. 2, Trzostoten Złt. 2 gr. 12, Lubochni Złt. 2 gr. 24, Woli Złt. 1, Szczytnik Złt. 4 gr. 24, Kendzierzyna Złt. 3, Braunsfeld Złt. 4 gr. 8, Kuiawki Złt. 1, Miaty Złt. 3, Zeleznicy Złt. 2, Sokolowa Złt. 2 gr. 12, Gay gr. 24, Ofkrowitego Prymasowskiego Złt. 1 gr. 16, Raszewa gr. 22, Rybaki gr. 24, od Podleśniczego Gochyńskiego z Skorzencina Złt. 2, W. de Czyczewskiego z Huty Złt. 2, Dzierzawcy W. de Slubskiego z Molenina Złt. 4, Dzierzawcy Szolestwa JP. Waszkowskiego z Woli Złt. 3, Dzierzawcy JP. Muzolf z Kanikowa Złt. 6, właściciela młyna JP. Jaedeln z Pillo Złt. 1, właściciela młyna JP. Busse z Pitki gr. 13, i gospodarza Wołowskiego z Rudunku Raszewskiego gr. 15, w ogóle Złt. 79 gr. pol. 10, czyli talarów 13 dgr. 5, fen. 4.
2. od W. Radzcy Regencyi i Medycyny Doktora Ollenroth tal. 3
3. od W. Sekretarza Regencyi Riedel tal. 1.
4. JP. Kancellisty Regencyi Droft talar 1.
Bydgoszcz, dnia 28. Kwietnia 1816.
Król. Pruska Regencya.

Öffentlicher Anzeiger.

Beilage des Amts-Blatts Nro. 19. der Königl. Bromb. Regierung.

No. 19.

Bromberg, den 10. Mai 1816.

Bekanntmachung.

In dem Dorfe Ober : Strelitz an der Weichsel und der Poststraße von Bromberg nach Schwes wurden nachstehend verzeichnete Pferde am 15ten d. M. auf dem Felde gefunden.

- 1) Eine schwarzbraune Stute, im 3ten Jahre ohne alle Abzeichen.
- 2) Ein Fohlen (Stute) im zweiten Jahre, schimmlichter Couleur, desgleichen ohne Abzeichen.

Diejenigen, so ihr Eigenthumsrecht an diese Pferde nachweisen können, müssen sich bis zum 30ten Mai d. J.

im Königl. Landrätthlichen Amte melden, und können die Pferde gegen Erlegung der Kosten empfangen. Nach Ablauf des Termins, wenn der Eigenthümer sich nicht meldet, werden die Pferde zur Tilgung der Kosten an den Meistbietenden veräußert werden.

Bromberg, den 23ten April 1816.

Königlich Preuß. Landrätthliches Amt
des Bromberger Kreises.

Bekanntmachung.

Das im Inowroclawer Kreise belegene Gut Lachmierowice nebst Zubehörungen, welches zur Masse des Waldemar v. Malachowsky gehört, soll von Johannis dieses Jahres ab, auf drei hin- und herfolgende Jahre anderweit an den Meistbietenden öffentlich mit dem Beding in Pacht ausgethan werden, daß der Pächter gegen die gesetzliche Entschädigung in Gemäßheit des Artikels 1746 des Civil-Koder jedes Jahr das Gut räumen muß, wenn es während der Pachtzeit zum Verkauf kommt.

Obwieszczenie.

W wsi gornych Strzelcach nad Wisłą na trakcie z Bydgoszczy do Swiecia znaleziono w dniu 15. m. b. pare koni:

1. Skarodniadą klacz w 3cim roku bez odmiany.

2. Zrebię w 2cim roku siwą także bez odmiany.

Ktohy własność koni tych udowodnić mógł, zgłosić się powinien do niżej wyrażonego Konsyliarsko-Ziemiańskiego Urzędu najdalej do dnia 30. Maia r. b., a za zwrotem kosztów odbioru koni spodziewać się może. Po upłynionym terminie jeżeli właściciel się nie zgłosi, konie na zaspokojenie kosztów sprzedane zostaną.

Bydgoszcz, dnia 23. Kwietnia 1816.

Król. Pruski Konsyliarsko-Ziemiański
Urząd Powiatu Bydgoskiego.

Obwieszczenie.

Dobra Lachmierowice z przyległościami w Powiecie Inowroclawskim położone, do masy Waldamara Ur. Malachowskiego należące, mają znowu od S. Jana bieżącego roku na trzy po sobie idące lata naywięcej dającemu publicznie z tém wypuszczone sościć zastrzeżeniem w dzierżawę, iż Dzierżawca każdego roku za bonifikacyą prawem Artykułu 1746. Kod. Cyw. zapewnioną, z possessyi dobr tych powinien ustąpić, gdyby takowe w czasie dzierżawy sprzedane zostały.

Die Licitatlon wird vor dem Tribunalrath Herrn von Grabowski in dem Sessions-Zimmer des Civil-Tribunals zu Bromberg in dem Hause Nr. 150. in der Langen StraÙe, am ein und zwanzigsten Mai dieses Jahres Nachmittags um drei Uhr vor sich gehn, und es können Pachtlustige jederzeit die Pachtbedingungen bei dem unterzeichneten Advokaten nachsehen.

Bromberg, den 3ten Mai 1816.

Schoepke, Advokat.

Bekanntmachung.

Der Verfügung Einer Hochlöblichen Regierung zu Bromberg vom 14ten v. M. zufolge, soll der Duandwelnverlag in den zu dem Amte Wongrowiec gehörigen Krügen und Schankstellen auf ein Jahr, nämlich von Trinitatis e. ad, bis dahin 1817 im Wege der öffentlichen Licitatlon durch unterzeichnetes Amt verpachtet werden. Pachtlustige werden daher hiermit eingeladen, sich am

15ten k. M. Mal e.

früh um 9 Uhr, als dem zu dieser Licitatlon anberaumten Termine in dem Bureau des Landrätlichen Amtes zu Wongrowiec einzufinden, ihre Gebote anzubringen, und hat der Weißbierbende gegen Bestellung einer gesetzlichen Kaution auf Höhe der Pacht: Hälfte den Zuschlag zu gewärtigen. Die zu gedachtem Amte gehörigen Schänke und Krüge sind in den Dörfern: Darselsee, Dobrowank, Kallschau, Koninek, Kosno, Nowo, Lusiñewo, Kamatz und in der Kreis: Stadt Wongrowiec: in beiden letztern Orten sind zugleich Gast-Ställe. Die übrigen diesfälligen Data nebst den Pacht-Bedingungen können jederzeit in dem Landrätlichen Amte nachgesehen werden.

Wongrowiec, den 18ten April 1816.

Königl. Landrätliches Amt Wongrowiezer Kreises.

Licytacya odbędzie się przed W. Grabowskim w pokoju audyencyonalnym Trybunału Cywilnego w Bydgoszczy w domu pod Nr. 150 przy ulicy długiej dnia dwudziestego pierwszego Maia tego roku o godzinie trzeciej po południu, i dziersycy ochotę mający, w każdym czasie przeyrzeć mogą warunki dzierzawne u podpisanego Adwokata.

Bydgoszcz, dnia 3. Maia 1816.

Schoepke, Adwokat.

Obwieszczenie.

Z dyspozycyi Przes. Regencyi w Bydgoszczy d. d. 14. z. m. zaopatrzenie wodką gościnców i szynkowniow, do Ekonomii Król. Wagrowieckiej należących, na rok jeden, to jest: od Trinitatis r. b. do tegoż dnia 1817. r. drogą publicznej licytacyi przez Urząd podpisanym ma być wypuszczonem. Zyczący dzierzawy tøy podić się, w terminie do licytacyi wyznaczonym

dnia 15. przysłego miesiąca Maia r. b. z rana o godzinie tsey w Biorze Urzędu Konsyliarsko-Ziemiańskiego w Wagrowcu stawić się, i licyta swoje podać zechcą, i poczem więcý dający za kaucyą prawną, połowie dzierzawy wyrównywaicą, przybicie dostąpi. Szynki i goścince do Ekonomii wspomnionej należące, znajdują się w wsiach: Bartodzieiach, Bobrownikach, Kaliszanach, Koninku Króśnie, Nowym Tuniszewie, Kamienicy, i w mieście powiatowym Wagrowcu; w ostatnich dwóch miejscach z stajniami wiezdnemi. Reszta szczegółów tego przedmiotu, i kondycye dzierzawy w Biorze podpisanego Urzędu każdego czasu przeyrzane być mogą.

Wagrowiec, dnia 18. Kwietnia 1816.

Król. Urząd Konsyliarsko-Ziemiański Powiatu Wagrowieckiego.
Niezychowski.

Öffentliche Bekanntmachung.

Das zur hiesigen Kämmerel gehörige, eine Meile von der hiesigen Stadt und dem Weichselstrome an einer öffentlichen Landstraße liegende Kämmerel: Borwerk Papau, welches 30 Hufen kullmisch groß ist, und aus gutem, größtentheils zum Weizenetrage geeignetem Boden bestehet, und wegen der Nähe der Stadt und des daraus entstehenden leichten und immer gewissen Absatzes aller Erzeugnisse jedem

thätigen Wirth stets eine gute Nutzung gewähret, soll im Wege der öffentlichen Ausbietung entweder im Ganzen oder in 2 bis 3 Theilen, oder auch zur Einrichtung und Benutzung in Bauerhöfen, je nachdem sich Liebhaber dazu unter den annehmlichsten Bedingungen finden, von Trinitatis d. J. ab, gegen Einkaufsgeld, jährlichen Kanon und Bezahlung des Schätzungs- Werths der Gebäude und des Inventar's an den Meistbietenden in Erbpacht ausgethan werden. Dazu sind die Termine auf den 8ten und den 20sten Mai und 7ten Juni d. J. angesetzt. Besitz- und Zahlungsfähige werden daher aufgefordert, sich in diesen Terminen und besonders in dem letzten, zu Rathhause hieselbst einzufinden und ihre Gebote zu erklären, worauf denn an diejenigen, welche unter den annehmlichsten Bedingungen Meistbietende bleiben, der Zuschlag unter vorschriftsmäßiger Genehmigung sofort geschehen soll. So wie nun die Besichtigung des Guts an Ort und Stelle jedem Pächthaber frei steht, so wird auch Jeder täglich zu Rathhause mit den Bedingungen zur Ausübung bekannt gemacht werden, wenn er sich deshalb meldet.

Thorn, den 25sten April 1816.

Der Magistrat.

Öffentliche Bekanntmachung.

Das zur hiesigen Kammerlei gehörige, 1 Melle von der hiesigen Stadt und dem Weichsel- Strohm, an einer nach Culmsee und Culm führenden, Neben- Landstraße belegene Vorwerk und Dorf Lutkau soll von Trinitatis d. J. ab in Erbpacht ausgethan werden, dergestalt, daß das Vorwerk selbst im Ganzen oder Theilweise, je nachdem sich Liebhaber unter annehmlichen Bedingungen finden, und das Dorf in gewissen zu 1/2 Hufen kulmisch abarbeitenden und schon bebauten 9 Höfen gegen Kanon, Einkaufs- Geld und Bezahlung des Schätzungs- Werths der Gebäude ausgeboten werden soll. Sowohl die aus 26 Hufen 18 Morgen und 43 Quadr. Ruthen kulmisch bestehende Vorwerks- Ländereien, als die vom Vorwerk gehörig separirt zu übergebende Bauer-, Aecker bestehen aus sehr gutem tragbaren und zu einer beträchtlichen Weizen- Ausfaat geeigneten Boden, die Gebäude sind im gehörigen Stande und wegen der Nähe der Stadt und des leichten und immer gewissen Absatzes aller Erzeugnisse dürfte die Benutzung dieses Guts und dieser Bauer- Höfe jedem thätigen Wirth eine hohe Nutzung gewähren. Die Ausbietungs- Termine, sind auf den 4ten, 14ten und 20sten Mai zu Rathhause hieselbst angesetzt. Besitz- und Zahlungsfähige werden aufgefordert, sich in diesen Terminen und vorzüglich im letzten einzufinden, und ihr Gebot zu erklären, worauf an die unter den annehmlichsten Bedingungen bleibende Meistbietende der Zuschlag nach Einholung der vorschriftsmäßigen Genehmigung sogleich geschehen soll. So wie die Besichtigung des Guts an Ort und Stelle Jedem frei steht; so wird auch über die Bedingungen zur Ausübung zu Rathhause täglich die nöthige Auskunft gegeben werden.

Thorn, den 23sten April 1816.

Der Magistrat.

Wenn Jemand junge Kohlen auf die Sommer- Woche geben will, beliebe sich gefälligst bei Eines der Unterschrifteten in Pszczutczyn zu melden, wo über die Bedingungen, unter welchen solche angenommen werden, Auskunft gegeben wird.

Pszczutczyn, den 8ten Mai 1816.

S t a w s k i.

Jezeliby kto sobie życzył, dać zrebaki na letnie pastwisko nad Notecią, raczy się zgłosić do podpisanego do Pszczutczyna, gdzie o warunkach pod jakimi mogą być przyjęte dowiedzieć się może.

Pszczutczyn, dnia 8. Maja 1816.

S t a w s k i.

Das Gut Tuskowo bei der Stadt Mrosken,
3 Meilen von Bromberg, wird
am Ersten Juni d. J.

Nachmittags um 3 Uhr vor dem hiesigen Notar
Herrn Gossetki an den Meistbietenden öffent-
lich in Pacht auf drei Jahre, von Johannis d. J.
an, ausgethan werden.

Pachtlustige können die Bedingungen dar-
über bei dem Unterzeichneten Advokaten jederzeit
nachsehen.

Bromberg, den 8ten Mai 1816.
Schöpke.

Debra Tuskowe przy miście Mroczy 3
mile od Bydgoszczy, będą w dniu
pierwszego Czerwca b. r.

o godzinie 3 po obiedzie przed Notaryuszem
tuteyszym Ur. Gościckim publicznie najwię-
cój dającemu na trzy lata, od S. Jana b. r.
począwszy, w dzierżawę wypaszczone.

Dzierżyc ochęć mający, mogą w każ-
dym czasie przenieść warunki u podpisanego
Advokata.

Bydgoszcz, dnia 8. Maia 1816.
Schoepke.

Die Licitation wird vor dem Tribunalstrah Herrn von Grabowski in dem Sessions-Zimmer des Civil-Tribunals zu Bromberg in dem Hause Nr. 150. in der Langen Straße, am ein und zwanzigsten Mai dieses Jahres Nachmittags um drei Uhr vor sich gehn, und es können Pachtlustige jederzeit die Pachtbedingungen bei dem unterzeichneten Advokaten nachsehen.

Bromberg, den 3ten Mai 1816.

Schoepke, Advokat.

Bekanntmachung.

Der Verfügung Einer Hochlöblichen Regierung zu Bromberg vom 14ten v. M. zufolge, soll der Brandwelnverlag in den zu dem Amte Wogrowiec gehörigen Krügen und Schankstellen auf ein Jahr, nämlich von Trinitatis e. a. 27, bis dahin 1817 im Wege der öffentlichen Licitation durch unterzeichnetes Amt verpachtet werden. Pachtlustige werden daher hiermit eingeladen, sich am

15ten k. M. Mal e.

früh um 9 Uhr, als dem zu dieser Licitation anberaumten Termine in dem Bureau des Landrätlichen Amtes zu Wogrowiec einzufinden, ihre Gebote anzubringen, und hat der Meistbietende gegen Bestellung einer gesetzlichen Kaution auf Höhe der Pacht: Hälfte den Zuschlag zu gewärtigen. Die zu gedachtem Amte gehörigen Schänke und Krüge sind in den Dörfern: Bartelssee, Dobrowalk, Kalkschau, Koniet, Krosno, Nowo, Lufiszewo, Rannitz und in der Kreis: Stadt Wogrowiec: in beiden letztern Orten sind zugleich Gast-Ställe. Die übrigen diesfälligen Data nebst den Pacht-Bedingungen können jederzeit in dem Landrätlichen Amte nachgesehen werden.

Wogrowiec, den 18ten April 1816.

Königl. Landrätliches Amt Wogrowiec
der Kreises.

Licytacya odbędzie się przed W. Grabowskim w pokoju audyencyonalnym Trybunału Cywilnego w Bydgoszczy w domu pod Nr. 150 przy ulicy długiej dnia dwudziestego pierwszego Maja tego roku o godzinie trzeciej po południu, i dziesięć ochotę mający, w każdym czasie przeyrzeć mogą warunki dzierzawne u podpisanego Adwokata.

Bydgoszcz, dnia 3. Maja 1816.

Schoepke, Adwokat.

O b w i e s z c z e n i e .

Z dyspozycji Przes. Regencyi w Bydgoszczy d. d. 14. z. m. zaopatrzenie wożą goscinców i szynkowniow, do Ekonomii Król. Wągrowieckiej należących, na rok jeden, to jest: od Trinitatis r. b. do tegoż dnia 1817. z drogą publicznę licytacyi przez Urząd podpisanym ma być wypuszczonem. Zyczący dzierzawy tęj podić się, w terminie do licytacyi wyznaczonym

dnia 15. przysłego miesiąca Maja r. b. z rana o godzinie ttey w Biorze Urzędu Konsyliarsko-Ziemiańskiego w Wągrowcu stawić się, i licyta swoje podać zecheą, i poczem więcéy dający za kaucyą prawną, połowie dzierzawy wyrównywałą, przybicie dostąpi. Szynki i goścince do Ekonomii wspomnionęj należące, znaydują się w wsiach: Bartodzieiach, Bobrownikach, Kaliszanach, Koninka Krośnie, Nowym Tuniszewie, Kamienicy, i w mieście powiatowym Wągrowcu; w ostatnik dwóch mieyscach z stajniami wiezdnemi. Reszta szczegółów tego przedmiotu, i kondycye dzierzawy w Biorze podpisanego Urzędu każdego czasu przeyrzane być mogą.

Wągrowiec, dnia 18. Kwietnia 1816.

Król. Urząd Konsyliarsko-Ziemiański
Powiatu Wągrowieckiego.
Niezychowski.

O e f f e n t l i c h e B e k a n n t m a c h u n g .

Das zur hiesigen Kämmerel gehörige, eine Meile von der hiesigen Stadt und dem Weichselstrom an einer öffentlichen Landstraße liegende Kämmerel: Borwerk Papau, welches 30 Hufen kullmisch groß ist, und aus gutem, größtentheils zum Weizenetrage geeignetem Boden bestehet, und wegen der Nähe der Stadt und des daraus entstehenden leichtem und immer gewissen Absatzes aller Erzeugnisse jedem

thätigen Wirth stets eine gute Nutzung gewähret, soll im Wege der öffentlichen Ausbietung entweder im Ganzen oder in 2 bis 3 Theilen, oder auch zur Einrichtung und Benutzung in Pauerhöfen, je nachdem sich Liebhaber dazu unter den annehmlichsten Bedingungen finden, von Trinitatis d. J. ab, gegen Einkaufsgeld, jährlichen Kanon und Bezahlung des Schätzungs-Werths der Gebäude und des Inventari an den Meistbietenden in Erbpacht ausgethan werden. Dazu sind die Termine auf den 2ten und den 20sten Mai und 2ten Juni d. J. angesetzt. Besitz- und Zahlungsfähige werden daher aufgefordert, sich in diesen Terminen und besonders in dem letzten, zu Rathhause hier selbst einzufinden und ihre Gebote zu erklären, worauf denn an diejenigen, welche unter den annehmlichsten Bedingungen Meistbietende bleiben, der Zuschlag unter vorschriftsmäßiger Genehmigung sofort geschehen soll. So wie nun die Befestigung des Guts an Ort und Stelle jedem Liebhaber frei steht, so wird auch Jeder täglich zu Rathhause mit den Bedingungen zur Ausziehung bekannt gemacht werden, wenn er sich deshalb meldet.

Thorn, den 25ten April 1816.

Der Magistrat.

Öffentliche Bekanntmachung.

Das zur hiesigen Kammererei gehörige, 1 Melle von der hiesigen Stadt und dem Weichsel: Strohm, an einer nach Culmsee und Culm führenden, Neben-Landstraße belegene Vorwerk und Dorf Lulkau soll von Trinitatis d. J. ab in Erbpacht ausgethan werden, dergestalt, daß das Vorwerk selbst im Ganzen oder Theilweise, je nachdem sich Liebhaber unter annehmlichen Bedingungen finden, und das Dorf in gewissen zu $1\frac{1}{2}$ Hufen kulmisch abzacheilenden und schon bebauten 9 Höfen gegen Kanon, Einkaufs-Geld und Bezahlung des Schätzungs-Werths der Gebäude ausgeboten werden soll. Sowohl die aus 26 Hufen 18 Morgen und 43 Quadr. Ruthen kulmisch bestehende Vorwerks-Ländereien, als die vom Vorwerk gehörig separirt zu übergebende Pauer, Necker bestehen aus sehr gutem tragbaren und zu einer beträchtlichen Welzen-Aussaart geeigneten Boden, die Gebäude sind im gehörigen Stande und wegen der Nähe der Stadt und des leichten und immer gewissen Absatzes aller Erzeugnisse dürfte die Benutzung dieses Guts und dieser Pauer-Höfe jedem thätigen Wirth eine hohe Nutzung gewähren. Die Ausbietungs-Termine, sind auf den 4ten, 14ten und 29sten Mai zu Rathhause hier selbst angesetzt. Besitz- und Zahlungsfähige werden aufgefordert, sich in diesen Terminen und vorzüglich im letzten einzufinden, und ihr Gebot zu erklären, worauf an die unter den annehmlichsten Bedingungen bleibende Meistbietende der Zuschlag nach Einholung der vorschriftsmäßigen Genehmigung sogleich geschehen soll. So wie die Befestigung des Guts an Ort und Stelle Jedem frei steht; so wird auch über die Bedingungen zur Ausziehung zu Rathhause täglich die nöthige Auskunft gegeben werden.

Thorn, den 23ten April 1816.

Der Magistrat.

Wenn Jemand junge Fohlen auf die Sommer-Weide geben will, beliebe sich gefälligst bei Endes-Unterschiedenen in Paszczuczyn zu melden, wo über die Bedingungen, unter welchen solche angenommen werden, Auskunft gegeben wird.

Paszczuczyn, den 8ten Mai 1816.

Ślawski.

Jezeliby kto sobie życzy, dać zrebaki na letnie pastwisko nad Notecią, raczy się zgłosić do podpisanego do Paszczuczyna, gdzie o warunkach pod jakimi mogą być przyjęte dowiedzieć się może.

Paszczuczyn, dnia 8. Maja 1816.

Ślawski.

Das Gut Tuskowo bei der Stadt Mroszen,
3 Meilen von Bromberg, wird
am Ersten Juni d. J.

Nachmittags um 3 Uhr vor dem hiesigen Notar
Herrn Gosiecki an den Meistbietenden öffent-
lich in Pacht auf drei Jahre, von Johannis d. J.
an, ausgethan werden.

Nachtlustige können die Bedingungen dar-
über bei dem Unterzeichneten Advokaten jederzeit
nachsehen.

Bromberg, den 8ten Mai 1816.

Schöpfke.

Debra Tuskowe przy miescie Mroczy 3
mile od Bydgoszczy, będą w dniu
pierwszego Czerwca b. r.

o godzinie 3 po obiedzie przed Notaryuszem
tuteyszym Ur. Gosieckim publicznie naywię-
cęy dajacemu na trzy lata, od S. Jana b. r.
poczawszy, w dzierzawę wypuszczone.

Dzierzyc ochotę mający, mogą w każ-
dym czasie przezyeć warunki u podpisanego
Advokata.

Bydgoszcz, dnia 8. Maia 1816.

Schoepke.